

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE nr. _____

din _____
Chișinău

**cu privire la modificarea Hotărârii Guvernului nr. 520/2006
privind aprobarea Normelor de cheltuieli în bani pentru întreținerea
persoanelor cazate în instituțiile de asistență socială**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Anexa la Hotărârea Guvernului nr.520/2006 privind aprobarea Normelor de cheltuieli în bani pentru întreținerea persoanelor cazate în instituțiile sociale (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2006, nr. 79-82, art. 568) cu modificările ulterioare, va avea următorul cuprins:

Anexă
la Hotărârea Guvernului nr. 520/2006

Normele de cheltuieli în bani privind asigurarea cu produse alimentare, medicamente și materiale de pansament, îmbrăcăminte, încălțăminte, inventar moale, produse igienico-sanitare, jocuri și jucării a persoanelor cazate în instituțiile de asistență socială de toate tipurile și nivelurile

Nr. crt.	Tipurile de cheltuieli	Normele de cheltuieli pentru o persoană, lei								
		centrele de reabilitare medico-socială (adulți)	azilurile/centrele de plasament pentru persoane în etate și persoane cu dizabilități (adulte)	Centrele/serviciile de asistență și protecție a victimelor și prezumatelor victime ale traficului de ființe umane, serviciile sociale de reabilitare a victimelor violenței în familie și serviciile maternale ⁴⁾	centrele de plasament temporar pentru persoane în etate și persoane cu dizabilități (adulte) ¹⁾	centrele de zi pentru persoane în etate și persoane cu dizabilități (adulte) ¹⁾	Centrele de plasament temporar pentru copii cu dizabilități, centrele de plasament temporar pentru copii separați de părinți ¹⁾		centrele de zi pentru copii cu dizabilități; centrele de zi pentru copii ¹⁾	
							pînă la 7 ani	de la 7 pînă la 18 ani	pînă la 7 ani	de la 7 pînă la 18 ani
1.	Produse alimentare (pe zi)	236,28	98,35 ²⁾	98,35 ²⁾	98,35 ²⁾	65,50 ²⁾	81,13 ²⁾	88,51 ²⁾	59,00 ²⁾	59,00 ²⁾
2.	Medicamente și materiale de pansament (pe zi)	20,86 ³⁾	16,39	16,39	16,39	3,45	16,39	16,39	3,45	3,45

3.	Îmbrăcăminte, încălțăminte și inventar moale, inclusiv pe perioade: o dată la 1 an o dată la 2 ani o dată la 3 ani o dată la 4-6 ani									
		688,43	2237,37	2237,37	2237,37	-	946,56	2237,37	-	-
		1118,67	2581,61	2581,61	2581,61	-	1376,80	2581,61		
4.	Produse igienico-sanitare (pe an)	688,43	1721,06		1721,06	-	860,54	1721,06		
		1290,00	3270,04		3270,04	-	1505,92	3270,04		
5.	Literatură, jocuri și jucării (pe an)									
		86,07	86,07	86,07	86,07	86,07	129,06	172,06	129,06	172,06

1. Normele pentru centrele mixte (cu servicii de zi și de plasament) se stabilesc:

pentru persoane în etate și persoane cu dizabilități (adulte) ¹⁾:

a) pentru locurile cu servicii de zi – în conformitate cu normele stabilite pentru centrele de zi pentru persoane în etate și persoane cu dizabilități (adulte);

b) pentru locurile cu servicii de plasament – în conformitate cu normele stabilite pentru centrele de plasament temporar pentru persoane în etate și persoane cu dizabilități (adulte);

pentru copii¹⁾:

c) pentru locurile cu servicii de zi – în conformitate cu normele stabilite pentru centrele de zi pentru copii cu dizabilități/copii în situație de risc;

d) pentru locurile cu servicii de plasament – în conformitate cu normele stabilite pentru centrele de plasament pentru copii cu dizabilități/copii separați de părinți.

2. Normele la produse alimentare se pot majora cu până la 20% din contul produselor alimentare primite cu titlu de ajutor umanitar ²⁾.

3. Normele la medicamente și materiale de pansament pentru secțiile de reabilitare după infarct miocardic și ictus cerebral din centrele de reabilitare (adultți) se majorează cu 50% în raport cu secțiile generale din aceste centre.3)”

4. În cazul plasamentului adulților împreună cu copiii lor, normele privind îmbrăcămintea, încălțăminte și inventarul moale pentru copii se aplică în conformitate cu normele stabilite în tabel pentru copiii din centrele de plasament temporar pentru copii cu dizabilități, centrele de plasament temporar pentru copii separați de părinți în funcție de categoria de vârstă.

2. Prezenta hotărâre intră în vigoare la data de 1 martie 2026.

Prim-ministru

Alexandru MUNTEANU

Contrasemnează:

Ministra muncii
și protecției sociale

Natalia PLUGARU

Ministrul finanțelor

Andrian GAVRILIȚĂ

NOTA DE FUNDAMENTARE
la proiectul hotărârii Guvernului cu privire la modificarea Hotărârii Guvernului nr.520/2006 "Privind aprobarea Normelor de cheltuieli în bani pentru întreținerea persoanelor cazate în instituțiile sociale"

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul de act normativ a fost elaborat de către Ministerul Muncii și Protecției Sociale.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ   Sursa proiectului – pct.2 din Hotărârea Guvernului nr.520/2006 care prevede că normele de cheltuieli în bani privind asigurarea cu produse alimentare, medicamente și materiale de pansament, îmbrăcăminte, încălțăminte, inventar moale, produse igienico-sanitare, jocuri și jucării a persoanelor cazate în instituțiile sociale de toate tipurile și nivelurile sunt indexate anual, în funcție de indicele prețurilor de consum pentru anul precedent.
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative   Potrivit pct. 2 din Hotărârea Guvernului nr. 520/2006, normele de cheltuieli pentru întreținerea persoanelor cazate în instituțiile sociale se indexează anual în funcție de indicele prețurilor de consum din anul precedent. Pentru anul 2025, indicele prețurilor de consum a fost stabilit la 107,7%, ceea ce reflectă o inflație medie anuală de 7,3%.   Datele publicate de Biroul Național de Statistică confirmă menținerea presiunii inflaționiste: în decembrie 2025 prețurile de consum au crescut cu 0,9% față de luna precedentă, iar prețurile producătorului în industrie au avansat cu 6,3%, semnalând o majorare constantă a costurilor pentru bunurile de bază și implicit a prețurilor finale.   Impactul evoluțiilor economice se resimte direct în instituțiile sociale. Cheltuielile reale pentru alimentație, medicamente și produse igienico-sanitare depășesc valorile normelor prevăzute, chiar și după aplicarea indexării. În anul 2025, aproximativ 12–15 mii de persoane au beneficiat de servicii în centre rezidențiale și de zi, incluzând copii în situații de risc, persoane vârstnice și persoane cu dizabilități. Normele actuale nu mai reflectă nevoile reale ale acestor categorii vulnerabile, menținând doar un nivel minim de supraviețuire și fără a garanta un nivel decent de trai.
3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse
3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi   Principala prevedere a proiectului hotărârii de Guvern este recalcularea normativelor cu aplicarea indicelui prețurilor de consum pentru anul 2025, în temeiul prevederilor pct. 2 din Hotărârea Guvernului nr. 520/2006 și extinderea categoriilor de instituții prin includerea centrelor de protecție a victimelor violenței în familie.
3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare
4. Analiza impactului de reglementare
4.1. Impactul asupra sectorului public   Impactul asupra sectorului public se reflectă prin consolidarea stabilității și previzibilității financiare a instituțiilor sociale. Indexarea normelor de cheltuieli le permite să planifice mai eficient bugetele anuale, să încheie contracte durabile cu furnizorii și să reducă riscul de

subfinanțare. Un cadru financiar predictibil oferă posibilitatea de a menține continuitatea serviciilor și de a îmbunătăți calitatea acestora în beneficiul persoanelor asistate.
4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative   Fundamentarea economico-financiară: implementarea proiectului nu va necesita majorarea alocațiilor bugetare, deoarece cheltuielile pentru întreținerea persoanelor cazate în instituțiile sociale, în sumă de 8219,5 mii lei, sunt prevăzute în bugetul de stat pentru anul 2026, conform prevederilor Legii nr.322/2025.   Concomitent menționăm, că indexarea normelor de cheltuieli în bani privind asigurarea cu produse alimentare, medicamente și materiale de pansament, îmbrăcăminte, încălțăminte, inventar moale, produse igienico-sanitare, jocuri și jucării a persoanelor cazate în instituțiile sociale de toate tipurile și nivelurile cu indicele prețurilor de consum pentru anul precedent 107,7% în conformitate cu prognoza principalilor indicatori macroeconomici pentru anii 2025-2028 prezentate de către Ministerul Dezvoltării și Digitalizării al RM demers nr.08-3286 din 20.11.2025.   Astfel, actul normativ privind aprobarea normelor de cheltuieli respective se propune să intre în vigoare la 01 martie 2026.
4.3. Impactul asupra sectorului privat
4.4. Impactul social   Proiectul are un impact social pozitiv, întrucât contribuie la asigurarea unui cadru unitar și previzibil de finanțare pentru întreținerea persoanelor cazate în instituțiile sociale de toate tipurile în conformitate cu necesitățile beneficiarilor și cu evoluția costurilor de trai.   Indexarea normelor de cheltuieli în bani pentru produse alimentare, medicamente și materiale de pansament, îmbrăcăminte, încălțăminte, inventar moale, produse igienico-sanitare, jocuri și jucării asigură menținerea unui nivel adecvat al serviciilor sociale furnizate, contribuind la protejarea sănătății, siguranței și demnității beneficiarilor instituțiilor sociale.   Totodată, clarificarea modului de aplicare a normelor de cheltuieli pentru serviciile de plasament temporar, inclusiv pentru centrele care funcționează în regim mixt, permite o mai bună adaptare a sprijinului material la durată și specificul plasamentului, fără a afecta principiul utilizării eficiente a fondurilor publice.   În ansamblu, măsurile propuse contribuie la consolidarea capacității instituțiilor sociale de a răspunde în mod coerent, echitabil și adecvat nevoilor tuturor categoriilor de beneficiari, în limita resurselor bugetare aprobate, asigurând continuitatea și calitatea serviciilor sociale finanțate din bugetul de stat.   4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal   Nu se aplică.   4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen   Proiectul are un impact pozitiv asupra echității și egalității de gen, având în vedere faptul că anumite categorii de beneficiari ai instituțiilor sociale, în special persoanele cu dizabilități, persoanele în etate, femeile și copiii, sunt expuse într-o măsură mai mare riscurilor sociale și situațiilor de vulnerabilitate.
4.5. Impactul asupra mediului
4.6. Alte impacturi și informații relevante
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională   Nu este aplicabil
5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE   Nu este aplicabil

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
7. Concluziile expertizelor
8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent
Urmare a adoptării prezentului proiect nu va fi necesară modificarea și completarea altor acte legislative și normative.   În rezultatul adoptării prezentului proiect nu va fi necesară modificarea și completarea altor acte legislative și normative.
9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ
După aprobarea modificărilor la Hotărârea Guvernului nr.520/2006, va fi transmisă scrisoare către toate instituțiile, conducătorii cărora fiind responsabili de implementarea prevederilor actului normativ vizat.

Ministra

Natalia PLUGARU

Ministerul Dezvoltării
Economice și Digitalizării
al Republicii Moldova

Nr. 08-3286

din 20.11.2025

Ministerul Finanțelor
Ministerul Muncii și Protecției Sociale
Ministerul Sănătății
Casa Națională de Asigurări Sociale
Compania Națională de Asigurări în Medicină

Prin prezenta, transmitem spre utilizare prognoza revizuită a indicatorilor macroeconomici pentru perioada 2026-2028 și Nota de argumentare a prognozei. Menționăm că în continuare persistă riscuri și incertitudini majore cu privire la evoluția situației din regiune și impactul acesteia asupra economiei naționale, ceea ce poate influența datele prognozate.

Anexă: Notă cu privire la prognoza principalilor indicatori macroeconomici pentru anii 2026-2028 (12 file).

**Viceprim-ministru,
ministru**

Eugen OSMOCHESCU

V.Blanuța, tel. 022 250 632

L.Tolocico, tel. 022 250 627

Notă privind Prognoza principalilor indicatori macroeconomici pe termen mediu, varianta revizuită

1. Introducere

În temeiul prevederilor Legii nr. 181/2014 privind finanțele publice și responsabilitatea bugetar-fiscală, precum și al atribuțiilor stabilite prin Setul metodologic privind elaborarea, aprobarea și modificarea bugetului, aprobat prin Ordinul Ministrului Finanțelor nr. 124 din 21 decembrie 2023, Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării (MDED) a elaborat în lunile februarie–martie ale anului curent versiunea preliminară a prognozei macroeconomice pe termen mediu. Totodată, în aceeași perioadă, a fost definitivat Planul de Creștere a Moldovei susținut de UE, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 260/2025. În acest context, s-a evidențiat necesitatea ajustării versiunii preliminare a prognozei, pentru a integra impactul Planului de Creștere, exercițiu realizat pe parcursul lunii iulie cu suportul Băncii Mondiale, rezultatele fiind publicate pe pagina web a MDED.

Totodată, datele statistice privind evoluția Produsului intern brut în trimestrul II din anul curent și datele cu frecvență înaltă au reliefat o evoluție a economiei naționale mai favorabilă comparativ cu anticipările din prognoza precedentă, fapt ce a determinat revizuirea în sens ascendent a creșterii PIB pentru anul 2025 de la 1,3% până la 1,8%. Pe termen mediu, se anticipează o accelerare a creșterii economice, determinată de îmbunătățirea condițiilor externe, sporirea productivității, implementarea reformelor structurale și intensificarea investițiilor prevăzute în Planul de Creștere. Potrivit estimărilor MDED privind creșterea economică, în anul 2026 PIB va crește cu circa 2,2-2,8%, urmând ca în intervalul 2027-2028 rata medie anuală de creștere a PIB să urce spre 3,6%.

La revizuirea prognozei s-a luat în considerare atât evoluția economiei naționale pe parcursul anului 2025, cât și principalele aspecte ale prognozei economiei mondiale, în special a țărilor care sunt principali parteneri comerciali ai Republicii Moldova, precum și riscurile majore legate de înrăutățirea situației din regiune. Totodată, s-a ținut cont de obiectivele Strategiei naționale de dezvoltare "Moldova Europeană 2030", obiectivele de dezvoltare setate în Programul de activitate al Guvernului „UE, PACE, DEZVOLTARE”, care au drept scop dezvoltarea economică, infrastructurii publice, crearea locurilor de muncă bine plătite, îmbunătățirea serviciilor publice, garantarea securității și stabilității țării, asigurarea calității și accesibilității educației, promovarea unei politici externe orientate spre consolidarea păcii și prosperității, valorificarea pe deplin a potențialului uman, economic și cultural etc.

Totodată, menționăm că în continuare persistă riscuri și incertitudini majore cu privire la evoluția războiului din țara vecină și a situației din regiune, care pot impacta semnificativ economia națională și influența datele prognozate.

2. Contextul internațional.

După introducerea noilor tarife comerciale de către Statele Unite, economia mondială se adaptează treptat la noile condiții. Economia globală a demonstrat o reziliență relativ ridicată în fața șocurilor generate de politica comercială, inclusiv datorită faptului că amploarea acestor șocuri s-a dovedit a fi mai redusă decât se anticipa inițial. Potrivit prognozei FMI din octombrie 2025, creșterea globală este estimată la 3,2% pentru 2025 și 3,1% - pentru 2026. Cu toate acestea, perspectivele de creștere rămân insuficiente pentru a compensa pierderile cauzate economiei mondiale de șocurile negative recente, în condițiile unei predominări a riscurilor negative, care includ amplificarea tensiunilor comerciale, creșterea presiunilor asupra finanțelor publice în numeroase țări etc.

Până în prezent, influența tarifelor și a reorganizării lanțurilor de aprovizionare asociate acestora asupra presiunilor inflaționiste rămâne nesemnificativă. Se așteaptă că **procesul de dezinflație va continua**, cu inflația

globală prognozată la 4,2% în 2025 și 3,7% în 2026, pe fondul reducerii ratelor dobânzilor de politică monetară ale băncilor centrale în principalele țări (Statele Unite, China, Federația Rusă etc.).

Conform prognozei, **prețurile la resursele energetice vor scădea** cu 7,9% în 2025 și cu 3,7% - în 2026, datorită prețurilor la petrol cauzate de oferta semnificativă a țărilor non-OPEC+. Prețurile materiilor prime non-combustibile vor crește cu 7,4% în 2025 și cu 4,1% - în 2026, în principal din cauza creșterii prețurilor la produsele alimentare și băuturi, influențate de condițiile meteorologice nefavorabile care afectează principalii producători.

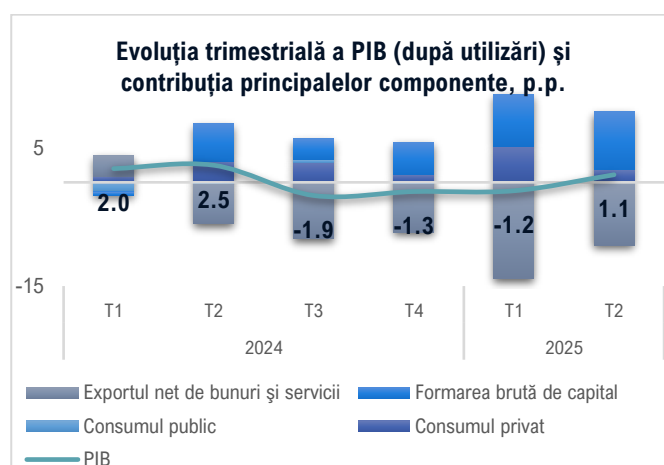
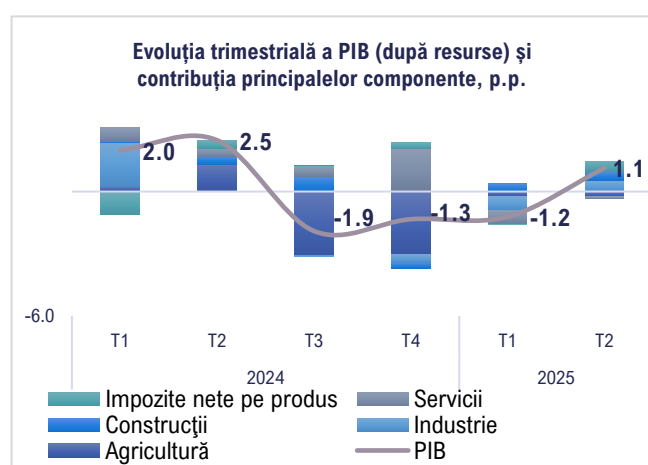
Estimările privind volumul comerțului mondial pentru anii 2025 și 2026 au fost ușor revizuite în creștere, în principal datorită impactului mai redus al șocurilor comerciale față de cel anticipat în prima jumătate a anului. Astfel, pentru 2025 se prognozează o **creștere a volumului comerțului mondial** de 3,6%, iar pentru 2026 – de 2,3% (cu +1 p.p. și, respectiv, +0,4 p.p. peste prognoza din luna iulie). Totodată, se preconizează că, pe termen mediu, volumul comerțului mondial va înregistra o scădere modestă.

Perspectivile economice pentru principalele țări partenere sunt neuniforme. Pentru România, principalul partener comercial al Republicii Moldova, se anticipează o creștere economică de 1% în anul 2025 și de 1,4% în 2026. În cazul Germaniei, prognozele indică o creștere modestă de 0,6% în 2025, urmată de o ușoară contracție de 0,1% în 2026. Pentru Ucraina, se estimează o accelerare a creșterii economice — de 2% în 2025 și 4,5% în 2026. În același timp, pentru Italia se anticipează o recesiune ușoară, de aproximativ 0,1% anual în fiecare din cei doi ani de prognoză.

3. Contextul intern.

Evoluții macroeconomice recente

În primul semestru¹ al anului 2025, economia Republicii Moldova s-a stabilizat, **Produsul Intern Brut situându-se la același nivel ca în perioada corespunzătoare a anului 2024 (în termeni reali)**. După declinul de 1,2% din I trimestru, economia națională și-a revenit în trimestrul II, înregistrând o creștere de 1,1%, ceea ce a condus la un avans cumulativ neutru pentru întregul semestru. Totodată, față de trimestrul precedent, PIB s-a majorat cu 1,6%, fapt ce indică semnale de recuperare economică, după creșterea de 1,4% în trimestrul I 2025 față de trimestrul IV 2024.

Sursă: Biroul Național de Statistică

Pe partea de resurse, cea mai accentuată contribuție la creșterea PIB în semestrul I a fost generată de activitatea de *construcții*, valoarea adăugată brută a căreia s-a majorat cu 7,8% față de semestrul I 2024. Construcțiile în clădiri rezidențiale au avut cel mai mare impact, investițiile cărora s-au majorat cu 27,6%, factorul de bază fiind cererea populației pentru locuințe, alimentată în mare parte de condițiile creditare

¹ Date statistice privind evoluția PIB în ianuarie-septembrie vor fi publicate la 15 decembrie 2025.

favorabile. S-au majorat și investițiile în clădiri nerezidențiale cu aproape 16,5%, evoluție determinată de politicile guvernamentale de stimulare a reinvestirii profiturilor.

Valoarea adăugată brută creată de *sectorul energetic* a crescut cu 9,6% și a generat 0,2 p.p. la dinamica PIB, pe fundalul majorării producției interne, inclusiv din surse regenerabile, investițiilor în modernizarea infrastructurii și al sporirii cererii de consum, atât industriale, cât și casnice.

Cu o pondere de 7,6% în structura PIB, activitatea *informații și comunicații* a continuat să fie unul dintre cele mai dinamice sectoare ale economiei naționale. Majorarea valorii adăugate cu 2% în acest sector a avut un impact de 0,2 p.p. la creșterea PIB. Dezvoltarea constantă a acestei ramuri se datorează pe de o parte cererii crescânde pentru serviciile de informatică, orientate preponderent spre export, iar pe de altă parte de politicile Guvernului orientate spre inovarea și digitalizarea economiei – atât a sectorului privat, cât și a administrației publice.

Datele statistice indică creșteri și în alte activități economice: comerțul interior (+0,6%), reflectând o cerere de consum în creștere, serviciile de educație (+1%), serviciile de sănătate și asistență socială (+1%), activități financiare și asigurări (+1,6%) etc. Pe de altă parte, printre activitățile aflate în regres se regăsesc tranzacțiile imobiliare (-4,6%), industria prelucrătoare (-3,4%), activități profesionale, științifice și tehnice (-10,2%), agricultura (-6,1%), afectată de înghețurile timpurii din primăvară și deteriorarea situației în sectorul zootehnic.

Pe partea de utilizări, accelerarea *activității investiționale* a fost factorul de bază care a generat cel mai pozitiv impact asupra economiei naționale, sporind cu 25,3% în semestrul I și influențând cu 4,9 p.p. dinamica PIB. Datele atestă creșteri la toate tipurile de investiții: în clădiri și construcții speciale (+20,3%), mașini și utilaje (+27,8%) și alte tipuri de investiții (+102,7%). Cu o pondere de circa 85,8% în PIB, *consumul populației* a sporit cu 4,2%, în special din contul consumului de bunuri. Acest fapt confirmă majorarea veniturilor populației atât din contul veniturilor salariale (salariile s-au majorat cu aproape 2% în termeni reali), precum și resurselor creditare, creditele de consum avansând cu circa 32,5% în semestrul I.

Deteriorarea *balanței comerciale*, prin creșterea diferenței dintre importuri și exporturi, a avut un efect negativ asupra PIB. Stagnarea cererii externe și diminuarea producției agricole (din cauza secetei din vara anului 2024) și industriale sunt factorii de bază care au contribuit la descreșterea exporturilor cu 6,2%. Totodată, majorarea cererii interne (consumul și investițiile) a influențat creșterea importurilor cu 16,2%. De menționat, că un semnal clar al schimbării structurale a economiei este evoluția serviciilor: în semestrul I exporturile de servicii au crescut cu aproape 10%, ajungând să reprezinte 16,3% din PIB și contribuind cu 1,5 p.p. la dinamica PIB. Practic, exporturile de servicii au depășit cu 6,6% valoarea exporturilor de bunuri și au ajuns să constituie 51,6% din totalul exporturilor de bunuri și servicii. Această tendință arată o transformare profundă a economiei Republicii Moldova, care se repoziționează pe piețele externe prin servicii cu valoare adăugată mai mare, precum IT și comunicații.

Presiunile inflaționiste continuă să se atenueze treptat. Rata anuală a inflației (octombrie 2025 față de octombrie 2024) a constituit 7%, depășind ușor intervalul de variație al țintei stabilite de BNM (5% ± 1,5 p.p.), dar totodată diminuându-se de la 9,1% în luna ianuarie. Pe componente, prețurile la servicii au înregistrat cea mai pronunțată creștere (+13,8%), exercitând cel mai mare impact asupra inflației totale, urmate de produsele alimentare (+6,8%) și mărfurile nealimentare (+2,5%). Evoluția inflației a fost influențată de factori cu efecte opuse: pe de o parte, seceta din vara anului precedent și majorarea tarifelor la energie electrică și încălzire centralizată în ianuarie au generat presiuni pro-inflaționiste; pe de altă parte, reducerea tarifelor la energia electrică începând cu luna august și ieftinirea sezonieră a fructelor și legumelor au avut un efect dezinflaționist. Ca răspuns la reducerea treptată a presiunilor inflaționiste, Banca Națională a Moldovei a continuat relaxarea politicii monetare, diminuând rata de bază de la 6,5% în februarie la 6,0% în septembrie (-0,5 p.p.).

Situația finanțelor publice în perioada ianuarie-septembrie 2025 indică o creștere a veniturilor de 14,6% și a cheltuielilor cu 13,5% față de aceeași perioadă din anul precedent. Veniturile colectate la buget au atins valoarea de 92,9 miliarde lei. În comparație cu perioada similară a anului trecut, au fost acumulate venituri mai mari din: granturi primite de la organizațiile internaționale (de 2 ori), contribuții salariale (+12,7%), TVA pentru

bunurile și serviciile produse în Moldova (+17,8%) și TVA la mărfurile importate (+8%). Cheltuielile au crescut cu 13,5%, ajungând la 98,4 miliarde lei. S-au majorat semnificativ alocările în următoarele direcții: protecție socială (+15,5%), învățământ (+14,1%), servicii în domeniul economiei (+20,2%). Deficitul bugetar a ajuns la nivelul de 5,47 mld. lei, fiind cu 149,7 milioane lei (sau cu 2,7%) mai mic comparativ cu deficitul bugetar înregistrat în ianuarie-septembrie 2024.

Deficitul contului curent al balanței de plăți externe s-a deteriorat. Restabilirea cererii interne și micșorarea continuă a remiterilor primite din străinătate au condus la creșterea de 1,8 ori a deficitului contului curent al balanței de plăți în ianuarie-iunie 2025², atingând 2 mld. dolari (23,3% în raport cu PIB). Apropierea de zona conflictului și situația complicată din regiune au afectat volumul remiterilor personale primite din străinătate, care s-au diminuat cu 3,2%, constituind 883,3 mil. dolari (10,1% raportat la PIB). Concomitent, intrările de investiții străine directe au fost în creștere de 2 ori față de 6 luni 2024, datorate în mare parte profiturilor reinvestite.

Cererea de forță de muncă a înregistrat o creștere vizibilă în trimestrul II 2025. Populația ocupată a ajuns la 791,9 mii persoane, cu 46 mii mai mult (+6,2%) față de trimestrul I 2025, ceea ce a determinat majorarea ratei de ocupare până la 40,1% (+2,3 p.p.). În același timp, numărul șomerilor, estimat conform definiției Biroului Internațional al Muncii (BIM), s-a redus cu 13,5%, ajungând la circa 32,8 mii persoane, față de 37,9 mii în trimestrul precedent. Ca urmare, rata șomajului a scăzut la 4%, sub nivelul de 4,8% înregistrat în trimestrul I.

Câștigul salarial mediu lunar brut a înregistrat o creștere de 1,7% în termeni reali. În semestrul I 2025, acesta a atins 15 020 lei pentru un salariat din economia națională, marcând o majorare de 10,3% față de perioada similară a anului 2024 în termeni nominali și cu 1,7% în termeni reali. Exprimat în valută străină, câștigul mediu lunar echivalează cu aproximativ 770 euro sau 840 dolari SUA. În sectorul bugetar, câștigul salarial mediu lunar a fost de 12 985 lei, în creștere cu 11,7% nominal și 3% real. În sectorul real al economiei, acesta a ajuns la 15 718 lei, înregistrând o majorare de 9,8% în termeni nominali și 1,4% în termeni reali.

Perspective macroeconomice pe termen mediu

În 2025, se estimează o creștere economică de cel puțin 1,8%, susținută de creșterea investițiilor pe fondul reducerii ratelor dobânzilor, o recoltă agricolă mai bună, o relansare ușoară a sectorului industrial, precum și sporirea veniturilor disponibile. Totuși, contextul extern rămâne dificil. Performanța modestă a exporturilor, combinată cu o creștere robustă a importurilor, alimentată de cererea internă în creștere, va continua să afecteze negativ balanța comercială și să limiteze ritmul revigorării economiei naționale.

Pe termen mediu, se anticipează o accelerare a creșterii economice, determinată de îmbunătățirea condițiilor externe, creșterea productivității, avansul reformelor structurale și intensificarea investițiilor legate de procesul de integrare europeană, toate având la bază implementarea Planului de Creștere a Moldovei susținut de UE. Această creștere ar trebui să fie evidentă printr-un PIB pe locuitor mai mare, asigurând faptul că toate segmentele din societate beneficiază de progresul economic, fiind menținută concomitent o stabilitate pe termen lung. Pentru a realiza acest obiectiv, Moldova și-a asumat implementarea a 56 de reforme ce vizează domeniile de politici și 153 de măsuri, axându-se pe modernizarea economică, îmbunătățirea guvernantei și pe competitivitatea pe termen lung.

Reformele cuprind șapte domenii principale de politici ce abordează provocările economice cheie:

- dezvoltarea sectorului privat: include 10 reforme ale domeniilor de politici implementate prin 31 de pași cu scopul de a consolida mediul de afaceri, impulsiona investițiile și promova antreprenoriatul;
- conectivitatea și infrastructura digitală: cuprinde 3 reforme ale domeniilor de politici implementate prin 11 pași cu scopul de îmbunătăți infrastructura cheie;

² Date statistice privind evoluția indicatorilor Balanței de plăți pentru ianuarie-septembrie vor fi publicate la sfârșitul lunii decembrie.

- guvernanta economică: cu 3 reforme ale domeniilor de politici implementate prin 28 de pași, axați pe managementul finanțelor publice, cadrul de reglementare și transparență;
- capitalul social este vizat de 4 reforme ale domeniilor de politici implementate prin 21 de pași cu scopul de a consolida educația, asistența medicală și incluziunea socială;
- tranziția ecologică și domeniul capitalului natural implică 13 pași, promovând energia durabilă și reziliența la schimbările climatice;
- securitatea și eficiența energetică conține 24 de pași axați pe piața deschisă, securitatea furnizării energiei și eficiența energetică;
- valorile fundamentale, cu 7 reforme ale domeniilor de politici implementate prin 22 de pași, vizează guvernanta, administrația publică și stabilitatea macroeconomică.

Concomitent cu Agenda de reforme, Guvernul a identificat un portofoliu de proiecte investiționale strategice, care vor fi motorul accelerării creșterii economice. Cele mai mari alocări vizează domeniile transporturilor (31,6%) și energiei (25,5%), reflectând prioritățile de modernizare a infrastructurii și tranziție energetică. Urmează sectorul de mediu (12,9%), dezvoltarea regională (8,9%), agricultura (6,0%) și sprijinul pentru sectorul privat (4,7%). Domeniile sociale precum educația (4,2%) și sănătatea (3,0%) sunt incluse pentru a sprijini dezvoltarea capitalului uman. Acest portofoliu constituie un instrument esențial pentru avansarea reformelor și accelerarea convergenței economice cu țările europene.

Prin urmare, în acest scenariu³, PIB-ul real este proiectat să accelereze de la 1,8% în 2025 la 3,6% în 2028, această creștere urmând a fi susținută de avansul investițiilor publice, de un nivel înalt de absorbție a fondurilor externe și de îmbunătățirea treptată a mediului de afaceri.

În anul 2025 **agricultura** se va recupera aproape integral după seceta din anul 2024, înregistrând o creștere a valorii adăugate brute de cel puțin 12,2%. Un impact pozitiv asupra creșterii sectorului agricol este așteptat din partea sectorului vegetal, în special a principalelor culturi cerealiere (grâu, porumb, orz, floarea-soarelui), în timp ce producția animalieră va fi în declin, ca urmare a reducerii efectivului de porcine, cauzată preponderent de epidemia de pestă porcină.

În anii următori, în cazul unor condiții meteo relativ favorabile, se estimează o creștere medie anuală a producției agricole cuprinsă între 1-2,3%. În general, incertitudinea condițiilor climaterice rămâne un factor de risc pentru toată perioada de prognoză. Totuși, acest risc va fi diminuat de implementarea tehnologiilor performante în sector, considerând tendințele înregistrate în ultima perioadă, când investițiile în sectorul agricol în ultimii 4 ani au cumulat o creștere de circa 16%. Accelerarea implementării proiectelor de irigații, digitalizarea proceselor agricole și extinderea cercetării în domeniul agricol, măsuri prevăzute în Agenda de reforme, vor conduce la creșterea randamentelor agriculturii, extinderea suprafețelor cultivate în condiții de siguranță climatică și o contribuție mai mare a agriculturii la PIB și la exporturi. Ca rezultat, sectorul agricol va deveni mai competitiv și mai sustenabil, contribuind activ la securitatea alimentară și la dezvoltarea rurală.

Sectorul industrial își va reveni tot mai mult din crizele anilor precedenți. În anul 2025 este prognozată o creștere de circa 3% a valorii adăugate brute, iar pentru următorii ani anticipăm o ușoară accelerare a sectorului (3,5-5,5%). Evoluția sectorului industrial va fi susținută de relansarea continuă a cererii interne și externe pentru produsele industriale naționale, de extinderea activității investitorilor străini, de creșterea productivității sectorului, dar și de evoluțiile pozitive așteptate de la sectorul agricol.

De asemenea, un factor important care va favoriza fortificarea ramurii manufacturiere pe termen mediu este implementarea Programului Național de dezvoltare industrială pentru anii 2024-2028, al cărui obiectiv este

---

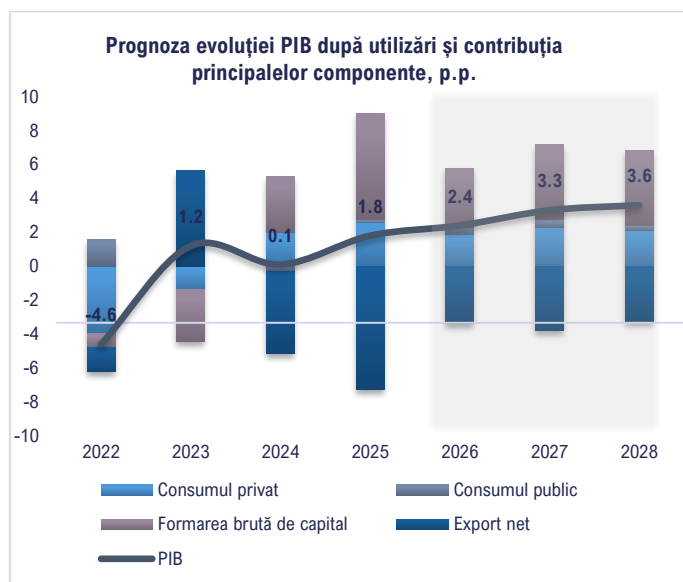
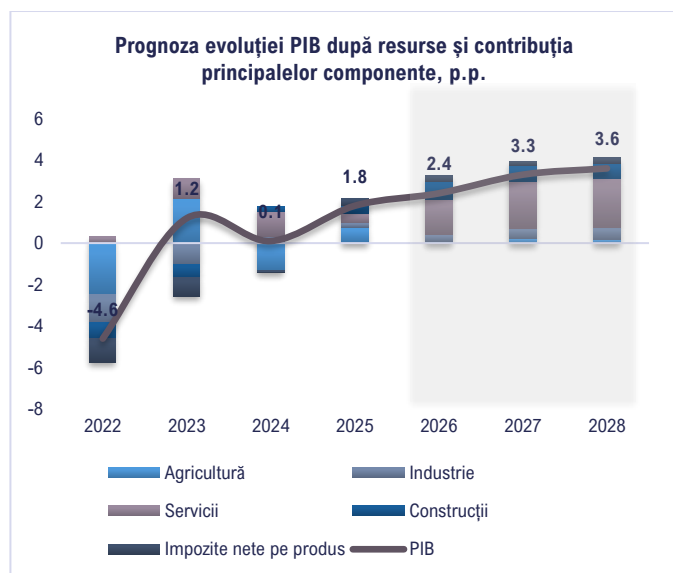
³ Realizarea acestui scenariu de prognoză este condiționată de îmbunătățirea eficienței investițiilor, a guvernantei economice, de valorificarea integrală a resurselor disponibile și, în mod esențial, de implementarea completă și la timp a proiectelor investiționale planificate. Orice derapaj în aceste direcții poate reduce semnificativ potențialul de creștere anticipat.

majorarea graduală a ponderii industriei prelucrătoare în PIB de la 8% în anul 2023 până la 11% în anul 2025 și 13% în anul 2030. Schema de ajutor de stat regional pentru investiții, care presupune oferirea de granturi și scutiri fiscale pentru sectoarele strategice (industria electronică, chimică și farmaceutică, a componentelor auto, textile și confecții, a materialelor de construcții, alimentară), va stimula modernizarea și creșterea competitivității companiilor industriale. Totodată, accesul la fonduri și ajutoare europene în cadrul procesului de integrare în UE va finanța proiecte industriale și asigura alinierea la standarde europene, consolidând integrarea în lanțurile valorice și competitivitatea industriei.

Construcțiile vor înregistra o creștere de cel puțin 6% în anul 2025, susținută în principal de consolidarea cererii pentru bunurile imobiliare și de condițiile de creditare favorabile. Un impact pozitiv asupra dezvoltării construcțiilor rezidențiale va avea și implementarea programului „Prima casă plus”. În anii de prognoză 2026-2028 activitatea de construcții își va lua avânt, fiind favorizată de impulsionarea investițiilor publice inclusiv prin intermediul programelor finanțate de UE, BERD, BEI și alți parteneri de dezvoltare. Printre proiectele investiționale majore care vor contribui direct la creșterea sectorului se numără modernizarea infrastructurii feroviare; construcția, reabilitarea și modernizarea drumurilor publice naționale incluse în rețeaua Trans-Europeană de transport TEN-T; proiectele de construcție și renovare a clădirilor publice (construcția Spitalului regional Nord din mun. Bălți, spitalului regional Sud din mun. Cahul, penitenciarului din mun. Chișinău etc.); proiectele de eficiență energetică în Sistemul de Alimentare Centralizată cu Energie Termică, orientate spre modernizarea centralelor, rețelelor termice și izolarea termică a clădirilor rezidențiale; proiectele de eficiență energetică în clădirile publice; proiectele de dezvoltare urbană și regenerare a spațiilor publice. Pe fundalul acestor programe, sectorul construcțiilor va fi impulsionat atât pe segmentul rezidențial, cât și pe cel nerezidențial, ceea ce va permite menținerea unei traiectorii ascendente robuste în perioada 2026–2028 de circa 10,3% anual.

Sectorul serviciilor este estimat să stagneze în 2025 (+0,2%), în principal din cauza reducerii activității în domeniul tranzacțiilor imobiliare, care reprezintă 8,4% din PIB. Scăderea tranzacțiilor imobiliare în Republica Moldova se datorează diminuării cererii din partea populației ca rezultat al prețurilor record la bunurile imobiliare înregistrate la începutul anului curent, care par a fi nejustificate. Sectorul transporturilor, care contribuie cu 4,4% la formarea PIB, este estimat să genereze o contribuție neutră la creștere, deoarece importanța Moldovei ca țară de tranzit se reduce pe fondul redeschiderii parțiale a rutelor comerciale tradiționale ale Ucrainei. Anticipăm o creștere de circa 2% în anul 2025 a sectorului TIC, ce se va datora în continuare regimului fiscal preferențial existent în parcul pentru tehnologia informației Moldova Innovation Technology Park, precum și de cererea externă robustă pentru serviciile de informatică. De asemenea, serviciile prestate de sectorul HoReCa vor înregistra o creștere de circa 1-2% în anul 2025, fiind stimulate de cererea populației, alimentată de majorarea veniturilor disponibile.

În perioada 2026–2028, sectorul serviciilor este prognozat să își accelereze creșterea cu un ritm mediu anual de circa 2-2,5%, susținut de consolidarea cererii interne pe fondul stabilizării inflației și creșterii veniturilor reale. Redresarea treptată a pieței imobiliare, determinată de ajustarea prețurilor și accesibilitatea sporită a creditelor ipotecare, va impulsiona serviciile conexe, în timp ce sectorul TIC va continua să fie principalul motor al serviciilor, beneficiind de regimul fiscal competitiv al MITP și de cererea externă robustă pentru servicii IT și servicii de externalizare a afacerilor. În paralel, sectorul HoReCa va înregistra o creștere susținută datorită majorării veniturilor, modernizării infrastructurii și promovării destinațiilor locale. Integrarea economică europeană va genera cerere suplimentară pentru servicii logistice, juridice, financiare și de consultanță, iar modernizarea infrastructurii de transport va contribui treptat la diversificarea rutelor comerciale.

Sursă: BNS, estimările MDLED

Pe partea cererii, activitatea investițională va fi principalul factor de creștere economică atât în anul 2025, cât și în perioada de prognoză. Formarea brută de capital fix este prognoată să avanseze cu 16% în anul 2025, creșterea fiind determinată în principal de investițiile private. Acestea sunt stimulate de condițiile de creditare mai favorabile și de politicile guvernamentale orientate spre impulsionearea investițiilor, inclusiv introducerea cotei 0% la impozitul pe venitul întreprinderilor direcționat către investiții, implementarea Programului investițional „373” care facilitează accesul la credite investiționale cu dobânzi reduse, precum și dezvoltarea programului „Prima Casă Plus”, destinat susținerii investițiilor în locuințe. Pentru anii 2026-2028 se anticipează o creștere substanțială a rolului investițiilor publice, cu ritmuri anuale cuprinse între 14-18%, odată cu realizarea proiectelor majore în domenii prioritare (menționate mai sus în descrierea prognozei construcțiilor). Cele mai importante impulsuri vor proveni din proiectele de modernizare a sectorului energetic, reabilitarea și extinderea infrastructurii rutiere, modernizarea infrastructurii feroviare, precum și investițiile în sistemele de aprovizionare cu apă și canalizare. Totodată, se anticipează o temperare a creșterii investițiilor private, determinată de diminuarea impulsului generat anterior de politicile de susținere a acestora, în special a cotei 0% pe profitul reinvestit, măsură ce expiră în anul 2025.

Consumul privat, care va crește cu 3% în anul 2025, va reprezenta un factor important de stimulare a activității economice, odată cu consolidarea puterii de cumpărare a populației și continuarea procesului de stabilizare a prețurilor. Consumul privat va fi alimentat de creșterea veniturilor disponibile: pe de o parte de creșterea câștigurilor salariale (+11,5% nominal și +3,5% real), iar pe de altă parte de politica monetară relaxantă, care va crea condiții prielnice pentru menținerea în creștere a creditelor de consum. Pe termen mediu consumul privat se va încadra în ritmuri anuale de creștere de 2,2-2,7% și va fi susținut de îmbunătățirea treptată a veniturilor reale ale populației, consolidarea pieței muncii și menținerea unor condiții favorabile de finanțare. În plus, stabilizarea inflației și creșterea încrederii consumatorilor vor contribui la întărirea cererii private, în timp ce extinderea serviciilor financiare și digitalizarea comerțului vor facilita accesul gospodăriilor la bunuri și servicii. Totodată, majorarea treptată a investițiilor publice și private va genera efecte pozitive asupra ocupării și productivității, ceea ce va sprijini suplimentar dinamica consumului pe termen mediu.

Exportul net este așteptat să se mențină în teritoriul negativ și în anul 2025, generând cel mai negativ impact asupra PIB, ca urmare a creșterii importurilor cu ritmuri mai accentuate decât a exporturilor. Exporturile de bunuri și servicii sunt prognozate să crească cu aproximativ 4% în anul 2025 în termeni reali, o evoluție modestă, influențată de o cerere externă anemică, recolta agricolă slabă din 2024, stagnare a producției manufacturate, precum și diminuarea reexporturilor, care dețin 22% în valoarea exporturilor de bunuri. De altă parte, această evoluție va fi susținută de creșterea exporturilor de servicii care se datorează performanței sectorului IT și a serviciilor turistice. Totodată, importurile vor înregistra o creștere de aproximativ 15%, fiind

influențate de cererea internă ridicată din partea gospodăriilor și a mediului privat, precum și de majorarea considerabilă a importurilor de resurse energetice (energie electrică și gaz natural).

Pentru perioada 2026–2028, se anticipează menținerea unei dinamici pozitive a comerțului extern. Se estimează că exporturile de bunuri și servicii vor avansa cu circa 8% în 2026, 7% în 2027 și 5% în 2028. În anul 2026 exporturile vor beneficia în general de un an agricol favorabil în 2025, care va impulsiona livrările de produse agroalimentare, precum și de restabilirea graduală a industriei prelucrătoare. În anii următori creșterea exporturilor va fi determinată de accesul îmbunătățit la piețele externe, ca urmare a implementării proiectelor investiționale în infrastructura de transport, precum și consolidarea relațiilor comerciale și valorificarea acordurilor de liber schimb.

Importurile vor continua să crească cu 10% în anul 2026, cu 9% în anul 2027 și 8% în anul 2028, reflectând expansiunea consumului gospodăriilor și a investițiilor, susținute de implementarea Planului de Creștere. Creșterea accelerată a investițiilor, în special în infrastructură, digitalizare, industrie și energie, va genera o majorare substanțială a importurilor de bunuri investiționale, dat fiind că Republica Moldova dispune de o capacitate limitată de producere a echipamentelor și utilajelor necesare proiectelor de amploare. Structura economică actuală, cu un sector manufacturier slab tehnologizat, implică dependența de importuri pentru echipamente industriale, materiale specializate și soluții IT. Această dinamică este specifică unei economii aflate în transformare structurală: contribuie la modernizarea stocului de capital, dar exercită temporar presiuni asupra balanței comerciale.

În 2025, se anticipează stabilizarea **pieței muncii**, cu o creștere a populației ocupate de până la 4% (până la 885 mii persoane), determinată în principal de sporirea cererii de forță de muncă în agricultură, industria prelucrătoare și construcții, sectoare aflate în proces de redresare după scăderile din 2024. Această evoluție reflectă normalizarea activității economice în urma șocurilor recente. Până în 2028, numărul persoanelor ocupate este proiectat să ajungă la 919,4 mii, susținut de un ritm sustenabil de creștere economică și de eficiența măsurilor de sprijin, ceea ce corespunde unei creșteri medii anuale de aproximativ 1,2% în perioada 2026–2028.

Piața muncii va fi marcată de implementarea și adaptarea continuă a politicilor active de ocupare, orientate spre creșterea competitivității forței de muncă și alinierea la transformările economice. Accentul se va pune pe programe de formare profesională și recalificare, pe facilitarea angajării grupurilor vulnerabile și pe susținerea antreprenoriatului prin programele gestionate de ODA și alte instituții publice. Elaborarea noului Program de Ocupare a Forței de Muncă pentru 2026, armonizat cu acquis-ul UE, va crea un cadru strategic modern pentru dezvoltarea pieței muncii. Totodată, valorificarea forței de muncă subutilizate – încă ridicată, la nivel 9% în raport cu forța de muncă actuală – va reprezenta un element-cheie pentru creșterea potențialului de ocupare.

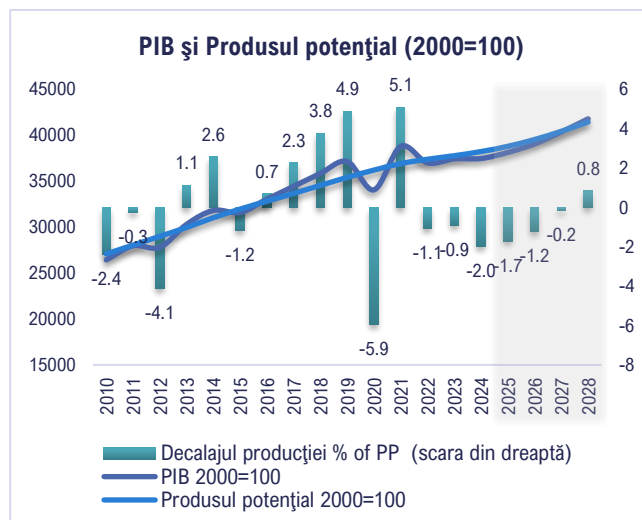
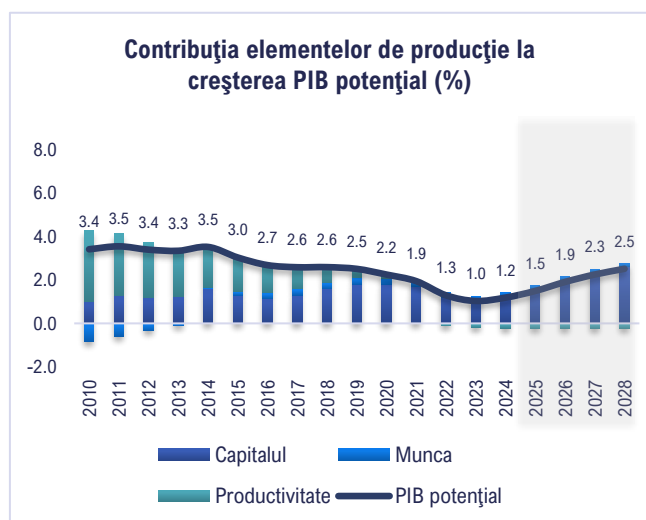
Relansarea treptată a economiei naționale va conduce la o cerere mai mare de forță de muncă, ceea ce va exercita presiuni pozitive asupra câștigului salarial mediu lunar. Pentru anul 2025, estimăm o creștere de 11,5% a salariului mediu, până la 15 600 lei, cu o majorare ulterioară treptată până la aproximativ 21 300 lei în 2028, echivalentă cu o creștere reală anuală de circa 5,6%. Avansul salariilor reale va fi determinat în principal de majorarea salariului minim în sectorul real, menținerea ritmului plăților salariale în sectorul bugetar, creșterea productivității în anumite ramuri economice și presiunile de convergență față de nivelurile salariale din regiune.

Evoluția Produsului potențial pe termen mediu

În ultimele două decenii potențialul economic al Republicii Moldova a scăzut constant. Creșterea potențială estimată pentru anul 2024 a fost de 1,2%, determinată în principal de contribuția capitalului fix (+1,3 puncte procentuale) și forței de muncă (+0,2 p.p.), în timp ce productivitatea totală a factorilor (TFP) a generat o contribuție negativă de -0,3 p.p. Această încetinire a creșterii potențiale este influențată de o serie de factori structurali și conjuncturali: efectele de durată ale pandemiei COVID-19, care a perturbat activitatea economică, piața muncii și lanțurile de aprovizionare; impactul războiului de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei, care a generat instabilitate geopolitică, șocuri ale prețurilor la energie și un climat investițional incert; scăderea productivității muncii în sectoare de bază precum industria prelucrătoare și construcțiile, cauzată de ineficiențe structurale și progres tehnologic lent; precum și tendințele demografice negative, cum ar fi îmbătrânirea populației și scăderea participării la piața muncii, care reduc oferta potențială de muncă și limitează perspectivele de creștere pe termen lung.

Cea mai serioasă constrângere a dezvoltării economice rămâne nivelul scăzut al productivității muncii, Republica Moldova situându-se sub media statelor din Europa emergentă. Deși au fost înregistrate progrese în domeniul digitalizării și al serviciilor, productivitatea rămâne limitată de o serie de factori structurali: predominanța locurilor de muncă slab calificate și slab remunerate, infrastructura economică și logistică deficitară, decalajele persistente în educație și formare profesională, nivelul scăzut de capital tehnologic în sectorul întreprinderilor mici și mijlocii. Această productivitate redusă afectează direct potențialul de creștere pe termen lung, încetinește procesul de convergență cu Uniunea Europeană și slăbește competitivitatea economică a țării pe piețele regionale și internaționale.

Implementarea Planului de Creștere a Moldovei va avea un impact pozitiv asupra potențialului economic al țării. După o perioadă îndelungată de diminuare constantă, potențialul economic al Republicii Moldova urmează să revină pe o traiectorie ascendentă, majorându-se de la 1% în anul 2023 până la 2,5% în 2028. Conform estimărilor, cea mai mare contribuție la creșterea Produsului Potențial va proveni din factorul *capital*, care în anul 2025 este estimat să atingă 1,6 puncte procentuale (p.p.), urmând o tendință de creștere până la 2,6 p.p. în 2028. Această evoluție va fi determinată, în principal, de implementarea proiectelor investiționale prevăzute în Planul de Creștere. *Forța de muncă* va avea o contribuție pozitivă modestă, estimată la 0,2 p.p. în anul 2025, cu o scădere treptată până la 0,15 p.p. în 2028, pe fondul tendințelor demografice și al migrației. În același timp, contribuția *productivității* va rămâne negativă pe întregul orizont de prognoză, situându-se în jurul valorii de -0,2 p.p., ceea ce reflectă persistența constrângerilor structurale și a ritmului lent de modernizare tehnologică.

Sursă: BNS, calculele MDED

Perspectivile macroeconomice rămân extrem de incerte, cu riscuri semnificative de evoluție negativă.

Riscuri negative:

1. Diminuarea gradului de realizare a reformelor structurale și implementare a proiectelor investiționale.

Un risc major pentru realizarea scenariului de prognoză a creșterii economice îl reprezintă o eventuală încetinire a reformelor structurale și o implementare sub așteptări a proiectelor investiționale prevăzute în Planul de Creștere. Orice întârziere în adoptarea reformelor sau în executarea investițiilor ar putea reduce eficiența intervențiilor planificate, frâna modernizarea infrastructurii și limita atragerea investițiilor private, ceea ce ar diminua ritmul potențial al creșterii economice.

2. O posibilă escaladare a războiului de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei. O intensificare a conflictului militar din Ucraina ar putea avea consecințe economice și sociale severe pentru Republica Moldova. Pe lângă presiunile umanitare generate de posibile noi valuri de refugiați, escaladarea războiului ar afecta stabilitatea regională, ar crește incertitudinea investițională și ar reduce încrederea consumatorilor. De asemenea, ar putea perturba fluxurile comerciale și energetice, crescând costurile de aprovizionare și afectând activitatea economică.

3. Creșterea tensiunilor geopolitice la nivel global. Tensiunile geopolitice în creștere pot avea efecte indirecte asupra Moldovei prin destabilizarea piețelor financiare internaționale, afectarea lanțurilor globale de aprovizionare și reducerea fluxurilor de capital. Aceste evoluții ar putea amplifica volatilitatea valutară, influența negativ percepția investitorilor străini și duce la încetinirea comerțului internațional.

4. O posibilă recesiune în economiile principalilor parteneri comerciali ai Moldovei. Republica Moldova depinde semnificativ de cererea externă, în special din Uniunea Europeană. O recesiune în aceste economii ar reduce exporturile moldovenești, ar accentua diminuarea remiterilor și ar reduce investițiile străine directe. Acest lucru ar afecta cererea internă, veniturile publice și balanța de plăți, amplificând vulnerabilitățile economice.

5. Apariția unor noi șocuri energetice. Volatilitatea pieței energetice, provocată de factori geopolitici sau dezechilibre între cerere și ofertă, poate conduce la creșteri bruște ale prețurilor la gaz, energie electrică sau carburanți. Într-o economie deja expusă la costuri mari de producție, astfel de șocuri ar afecta competitivitatea întreprinderilor, ar alimenta inflația și ar reduce puterea de cumpărare a populației.

6. Condiții climatice nefavorabile. Agricultura este extrem de vulnerabilă la fenomene climatice extreme, cum ar fi seceta, înghețurile timpurii sau inundațiile. Astfel de condiții pot reduce dramatic producția agricolă, afecta veniturile fermierilor și pune presiune pe prețurile produselor alimentare. Pe termen lung, schimbările climatice pot submina securitatea alimentară și sustenabilitatea sectorului agricol, unul dintre pilonii economiei naționale.

Riscuri pozitive:

1. O redresare economică mai puternică decât se așteaptă în economiile partenerilor comerciali ai Moldovei. Dacă economiile principalilor parteneri comerciali ai Republicii Moldova – în special Uniunea Europeană și țările din regiune – vor înregistra o creștere economică peste așteptări, acest lucru va impulsiona cererea externă pentru produsele moldovenești. Se vor intensifica exporturile, ceea ce va sprijini activitatea industrială și agricolă, iar remiterile ar putea crește, consolidând veniturile gospodăriilor și stimulând consumul intern.

2. Un impact mai mare decât cel anticipat al reformelor și programelor de investiții. Dacă reformele structurale și programele investiționale incluse în documentele strategice naționale, în special în PCE, vor fi

implementate eficient și la scară largă, acestea pot contribui la o accelerare a creșterii economice. Investițiile în infrastructură, digitalizare, energie verde sau educație pot spori productivitatea totală a factorilor de producție, atrage investiții private și îmbunătăți competitivitatea economică pe termen lung.

3. Condiții meteorologice mai favorabile decât cele prognozate. Un an agricol cu precipitații adecvate și fără fenomene extreme poate genera o recoltă bogată și de calitate și, respectiv, exporturi mai mari. O agricultură performantă poate genera efecte pozitive în lanț, stimulând industria alimentară, transporturile și fluxurile comerciale interne și externe.

Proгноza principalilor indicatori macroeconomici pentru anii 2025-2028

Indicatori	Unitatea de măsură	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
		Efectiv						Proгноza			
Produsul intern brut nominal	mld. lei	206.3	199.7	242.1	274.5	303.6	323.8	351.5	377.2	406.9	440.2
	mld. USD	11.7	11.5	13.7	14.5	16.7	18.2	20.1	21.4	22.7	24.3
	mld. EUR	10.5	10.1	11.6	13.8	15.5	16.8	18.0	19.1	20.1	21.3
față de anul precedent în prețuri comparabile	%	103.6	91.7	113.9	95.4	101.2	100.1	101.8	102.4	103.3	103.6
PIB pe categorii de resurse											
Valoarea adăugată brută	%	104.0	91.4	113.4	95.9	102.4	100.2	101.7	102.4	103.6	103.8
Agricultura	%	100.2	70.6	150.3	76.5	123.5	85.4	112.2	101.0	102.0	102.3
Industria	%	104.6	95.0	107.2	89.3	95.4	97.9	102.8	103.5	104.5	105.5
Construcții	%	112.9	104.4	103.8	90.3	93.5	110.3	106.0	111.8	110.2	108.9
Servicii	%	104.2	91.5	112.9	102.0	102.7	101.5	100.2	101.4	102.6	103.1
Impozite nete pe produs	%	100.6	94.0	117.1	92.0	88.0	100.2	102.4	102.2	102.0	102.0
PIB pe categorii de utilizări											
Cererea internă	%	103.6	92.8	116.2	97.5	96.6	104.0	107.2	104.5	105.4	105.1
Consumul final total	%	103.7	94.2	114.8	97.6	98.7	101.6	102.6	102.2	102.6	102.3
Consumul privat	%	103.7	92.1	117.3	95.2	100.8	102.0	103.0	102.2	102.7	102.5
Consumul public	%	100.0	100.0	102.0	108.8	101.0	100.0	101.0	102.0	102.2	101.6
Formarea brută de capital fix	%	111.2	95.9	101.9	89.5	98.0	111.8	116.0	118.8	116.4	114.6
Export net	%	103.8	97.0	125.6	105.3	81.1	120.4	128.1	111.2	111.7	108.8
Exporturi de bunuri și servicii	%	108.2	85.1	117.5	129.7	104.8	95.0	103.8	107.6	106.7	105.2
Importuri de bunuri și servicii	%	106.2	90.5	121.2	118.2	94.9	105.2	114.8	109.5	109.3	107.5
Produsul potențial	%	102.5	102.2	101.9	101.3	101.0	101.2	101.5	101.9	102.3	102.5
Decalajul de producție (% din produsul potențial)	%	4.9	-5.9	5.1	-1.1	-0.9	-2.0	-1.7	-1.2	-0.2	0.8
Indicele prețurilor de consum⁴											
mediu anual	%	104.8	103.8	105.1	128.7	113.4	104.7	107.7	104.3	104.5	105.0
la sfârșitul anului	%	107.5	100.4	113.9	130.2	104.2	106.9	106.8	104.6	104.1	105.0
Cursul de schimb al leului față de Euro⁵											
mediu anual	lei/EUR	19.67	19.74	20.93	19.90	19.64	19.25	19.53	19.79	20.23	20.62
la sfârșitul anului	lei/EUR	19.26	21.13	20.09	20.38	19.36	19.31	19.66	19.91	20.55	20.69
Cursul de schimb al leului față de dolarul SUA											
mediu anual	lei/USD	17.58	17.32	17.69	18.90	18.16	17.79	17.45	17.59	17.90	18.15
la sfârșitul anului	lei/USD	17.21	17.21	17.75	19.16	17.41	18.48	17.48	17.84	18.23	18.30
Exporturi (nominal)											
față de anul precedent	%	102.7	88.8	127.5	137.8	93.5	87.8	105.9	107.6	106.7	106.0
Importuri (nominal)											
față de anul precedent	%	101.4	92.7	132.5	128.5	94.1	104.5	117.4	109.9	108.5	108.0
Soldul balanței comerciale											
Salariul nominal mediu lunar	lei	7234	7943	8980	10447	12209	13990	15600	17400	19300	21300
față de anul precedent: nominal	%	115.4	109.8	113.1	116.3	116.9	114.6	111.5	111.5	110.9	110.4
real	%	110.1	105.8	107.6	90.4	103.0	109.4	103.5	106.9	106.1	105.1
Fondul de remunerare a muncii											
față de anul precedent: nominal	%	117.7	105.7	117.0	116.5	117.4	114.8	111.2	111.2	110.5	110.2
real	%	112.3	101.8	111.3	90.5	103.5	109.6	103.3	106.8	106.0	104.9

⁴ Proгноza IPC a fost actualizată în baza prognozei Băncii Naționale a Moldovei, prezentată în Raportul asupra inflației nr.4 (<https://www.bnm.md/ro/content/raportul-asupra-inflatiei-nr-4-2025>)

⁵ Proгноza cursului de schimb al leului față de Euro și dolarul SUA este confidențială și nu va fi publicată, urmând a fi utilizată exclusiv pentru elaborarea și fundamentarea estimărilor bugetare.

MINISTERUL MUNCII ȘI PROTECȚIEI SOCIALE AL REPUBLICII MOLDOVA

MINISTRY OF LABOR AND SOCIAL PROTECTION OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA
МИНИСТЕРСТВО ТРУДА И СОЦИАЛЬНОЙ ЗАЩИТЫ РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

str. Vasile Alecsandri 1, MD-2009, mun. Chișinău
Tel. +373 22 804 402, +373 22 804 496; e-mail: secretariat@social.gov.md web: <https://social.gov.md>

04.02.2025 Nr. **21/521**
nr. _____ din ____

Cancelaria de Stat

CERERE
privind înregistrarea de către Cancelaria de Stat
a proiectelor de acte ale Guvernului

Nr. crt.	Criterii de înregistrare	Nota autorului
1.	Categoria și denumirea proiectului	Proiectul hotărârii Guvernului cu privire la modificarea Hotărârii Guvernului nr.520/2006 "Privind aprobarea Normelor de cheltuieli în bani pentru întreținerea persoanelor cazate în instituțiile sociale"
2.	Autoritatea care a elaborat proiectul	Ministerul Muncii și Protecției Sociale.
3.	Justificarea depunerii cererii	Proiectul de hotărâre în cauză a fost elaborat în temeiul pct. 2 din Hotărârea Guvernului nr.520/2006 "Privind aprobarea Normelor de cheltuieli în bani pentru întreținerea persoanelor cazate în instituțiile sociale".
4.	Lista autorităților și instituțiilor a căror avizare este necesară	- Ministerul Finanțelor; - Ministerul Sănătății; - Ministerul Justiției; - Centrul Național Anticorupție.
5.	Termenul-limită pentru depunerea avizelor/expertizelor	În termenul prevăzut de legislația în vigoare.
6.	Persoana responsabilă de promovarea proiectului	Pantilii Natalia, Șefa secției planificare bugetară și achiziții în cadrul Direcției financiar - administrativă, tel.: 022 804 446, email: natalia.pantilii@social.gov.md
7.	Anexe	1) Proiectul hotărârii 2) Nota informativă

Ministra

Natalia PLUGARU